WIKIPEDIA

Adigies

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Adigies (Adigies: Адыгабзэ, *adygabze*, *adəgăbză* [aːdəɣabza]), ook bekend as **Wes-Sirkassies**, is een van die twee amptelike tale van die Republiek van Adigea in Rusland. Die ander is Russies. Dit word deur verskeie stamme van die Adigea-volk gepraat, elk met sy eie dialek. Die mense wat dit praat, noem dit *Adygebze* of *Adəgăbză*.

Daar is blykbaar sowat 128 000 sprekers van die taal in Rusland en sowat 500 000 in die wêreld. Die grootste Adigiessprekende gemeenskap is in Turkye. Dit word ook in Jordanië gepraat. Dit is oral 'n minderheidstaal, ook in Adigea self, waar net sowat 20% van die inwoners dit praat.

Adigies behoort tot die Noordwes-Kaukasiese taalfamilie en is nou verwant aan Kabardies, Oebich, Abchasies en Abazyns. Die taal is ná die Russiese Rewolusie van 1917 gestandaardiseer en gebruik sedert 1938 die Cyrilliese alfabet. Voorheen is 'n Arabies-verwante alfabet en die Latynse alfabet gebruik. Die Latynse alfabet word ook in Turkye gebruik.

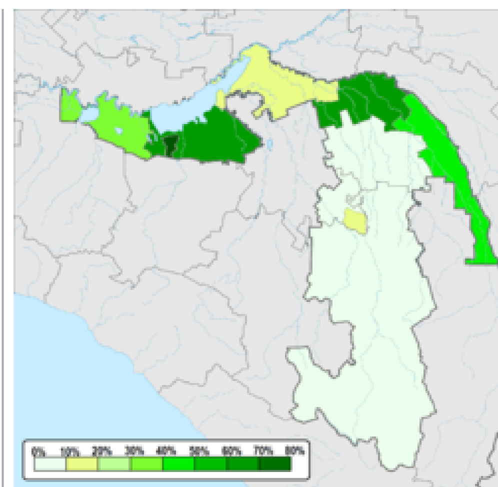
Adigies het 'n groot aantal medeklinkers: tussen 50 en 60 in die verskeie dialekte.

Alfabet

Abazyns **Адыгабзэ, aːdəɣabza**	
Gepraat in:	Rusland Turkye Jordanië
Gebied:	Noord-Kaukasus
Totale sprekers:	491 800[1]
Taalfamilie:	Noordwes-Kaukasies Sirkassies **Abazyns**
Skrifstelsel:	Cyrilliese alfabet Latynse alfabet Arabiese alfabet
Amptelike status	
Amptelike taal in:	Rusland ▪ Adigea
Gereguleer deur:	*geen*
Taalkodes	
ISO 639-1:	*geen*
ISO 639-2:	ady
ISO 639-3:	ady (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=ady)

А а [aː]	Б б [b]	В в [v]	Г г [g/ɣ]	Гу гу [gʷ]	Гъ гъ [ʁ]	Гъу гъу [ʁʷ]	Д д [d]
Дж дж [d͡ʒ]	Дз дз [d͡z]	Дзу дзу [d͡zʷ]	Е е [ja/aj/e]	Ё ё [jo]	Ж ж [ʒ]	Жъ жъ [ʐ]	Жъу жъу [ʒʷ]
Жь жь [ʑ]	З з [z]	И и [jə/i]	Й й [j]	К к [k]	Ку ку [kʷ]	Къ къ [q]	Къу къу [qʷ]
КӀ кӀ [t͡ʃʼ/kʼ]	КӀу кӀу [kʷʼ]	Л л [l]	Лъ лъ [ɬ]	ЛӀ лӀ [ɬʼ]	М м [m]	Н н [n]	О о [o]
П п [p]	ПӀ пӀ [pʼ]	ПӀу пӀу [pʷʼ]	Р р [r]	С с [s]	Т т [t]	ТӀ тӀ [tʼ]	ТӀу тӀу [tʷʼ]
У у [w/u]	Ф ф [f]	Х х [x]	Ху ху [xʷ]	Хъ хъ [χ]	Хъу хъу [χʷ]	Хь хь [ħ]	Ц ц [t͡s]
Цу цу [t͡sʷ]	ЦӀ цӀ [t͡sʼ]	Ч ч [t͡ʃ]	ЧӀ чӀ [t͡ʃʼ]	Ш ш [ʃ]	Шъ шъ [ʂ]	Шъу шъу [ʃʷ]	Щ щ [ɕ]
Ъ ъ [ˠ]	Ы ы [ə]	Ь ь [ʲ]	Э э [a]	Ю ю [ju]	Я я [jaː]	Ӏ [ʔ]	Ӏу [ʔʷ]

Гь гь [gʲ]	Кь кь [kʲ]	Кхъ кхъ [qχ]	Кхъу кхъу [qχʷ]	CI cI [sʼ]	ФI фI [fʼ]	Чу чу [t͡ʃʷ]	ЩI щI [ɕʼ]

Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.

Verwysings

1. "Ethnologue: Languages of the World, Seventeenth edition, Adyghe" (http://www.ethnologue.com/language/ady) (in Engels). Ethnologue. Geargiveer (https://web.archive.org/web/20200414165016/https://www.ethnologue.com/language/ady) vanaf die oorspronklike op 14 April 2020. Besoek op 19 Oktober 2015.

Eksterne skakels

- Adigiese alfabet (http://www.omniglot.com/writing/adyghe.htm)
- Adigies en Cyrillies (http://www.circassiandiaspora.com/)
- Ethnologue: Adigies (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=ady)
- Adigiese transliterasie (http://www.translitteration.com/transliteration/en/adyghe/ala-lc/)

- Wikimedia Commons het meer media in die kategorie Adigies.
- Hierdie artikel is vertaal vanuit die Engelse Wikipedia

v · t · e (https://af.wikipedia.org/w/index… Amptelike tale van Rusland …&action=edit)

Federale taal	Russies
Amptelike tale van deelgebiede	Abazyns · Adigies · Agoelies · Altaïes · Awaars · Azerbeidjans · Basjkiers · Boerjaties · Chakasies · Darginies · Erzja · Ingoesjeties · Jakoeties · Kabardies · Kalmikies · Karatsjai-Balkaries · Komi · Krim-Tataars · Koemikies · Lakies · Lesgies · Mari · Moksja · Nogai · Oedmoerts · Oekraïens · Osseties · Roetoelies · Tabasaraans · Taties · Tartaars · Tiwaans · Tsachoeries · Tsjetsjnies · Tsjoewasjies

Tale met amptelike status	Chanti · Dolganies · Eweens · Ewenkies · Fins · Joekagiers · Karelies · Kasaks · Komi-Permjaaks · Mansi · Nenets · Selkoeps · Tsjoektsjies · Wepsies
Alfabette	Cyrilliese alfabet · Russiese braille

Normdata	GND: 4084732-9 (https://d-nb.info/gnd/4084732-9) · NDL: 00576446 (https://id.ndl.go.jp/auth/ndlna/00576446) · NKC: ph773856 (https://aleph.nkp.cz/F/?func=find-c&local_base=aut&ccl_term=ica=ph773856&CON_LNG=ENG)